Posudek na dizertační práci Ing. Ondřeje Bayera

Název práce:

Odhady daňových příjmů

Školitel: doc. Ing. Leoš Vítek, Ph.D.

Hodnotitelka: prof. Ing. Květa Kubátová, CSc.

Cíl práce

Cílem práce je identifikovat krátkodobé a dlouhodobé vliv makroekonomických faktorů na daňové výnosy. Cíle bylo dosaženo použitím vhodných metod ovládnutých autorem na výborné úrovni.

Struktura práce

Struktura práce je logická a vyvážená. Po úvodním přehledu o dizertační práci a současného stavu poznání následují kapitoly popisu daňových systémů, použitých dat, metod. Práce pokračuje vlastními odhady ekonometrických modelů, v závěru jsou shrnuty výsledky práce a je provedena diskuse. Není tedy opominuta žádná podstatná složka požadovaná u dizertačních prací, současně práce netrpí neduhem „natahování“ cestou zbytečných popisných pasáží.

Přehled literatury

Citovaná literatura je dostatečná a celkem reprezentativní (téma makroekonomických modelů na odhad výnosů daní ex ante není ve vědecké literatuře příliš frekventované, což dizertantovi umožnilo zahrnout prakticky všechny položky.). Dizertant se v literatuře inspiruje především v oblasti faktorů – proměnných – ovlivňujících daňové příjmy vlády. V závěrečné diskusi porovnává své výsledky s citovanými díly a kriticky vyhodnocuje.

Použité metody

Zvládnutí metod vědecké práce je silnou stránkou dizertační práce. Autor nejenže nadstandardně zvládá základní ekonometrické postupy, ale používá i pokročilejší ekonometrii (dynamické regresní modely, kointegračni analýza). Prezentace metod a výsledků je rovněž na výborné úrovni, je provedena v relevantním rozsahu, v logickém řazení a přehledně. Z prezentace metod je zřejmé, že doktorand se v době studia dostatečně do hloubky i šířky ekonometrií zabýval, jak teoreticky, tak v praktickém použití. Dizertační práce nepochybně zúročuje několikaleté studium na tomto poli.

Dizertant se samozřejmě v dostatečném rozsahu věnuje i ekonomické analýze a z pohledu ekonoma i vyhodnocuje výsledky, práce však má těžiště v ekonometrickém modelování a sklouzává k technickým manýrám bez ohledu na ekonomickou podstatu vztahů. Nejvýraznější je tu u procesu vyloučení HDP ze seznamu vysvětlujících proměnných z důvodu silné multikolinearity při současném zařazení dalších proměnných. Autor místo toho, aby se smířil s ekonomickým faktem, že výnosy daní prostě závisí hlavně na hospodářské situaci (této poučky jsou plné učebnice), „ohýbá“ model tak dlouho, až má více vysvětlujících proměnných. Další příklad je v zahrnování stejné proměnné, které vedly k nejlepšímu (statisticky nejlepšímu) výsledku u ČR (model ČR se v práci nazývá bazickým) do modelů jiných zemí za účelem odhadu stejných multiplikátorů. Takový postup se mi jeví jako samoúčelný.

Na obhajobu dizertanta však určitě můžeme říci, že právě dizertační práce má sloužit jako důkaz, že student ovládá pokročilé metody vědecké práce. Ekonometrická analýza, zkoušení různých variant k tomu bezpochyby patří.

Závěr a doporučení

Vzhledem k tomu, že dizertační práce Ing. Ondřeje Bayera splňuje požadavky kladené na tento druh prací a je to práce nadprůměrně kvalitní, doporučuji ji předložit k obhajobě před komisí pro obhajoby dizertačních prací.

Otázka do diskuse:

Můžete shrnout rozdíly ve výsledcích modelů (z ekonomického hlediska) mezi velkým a malými ekonomikami zahrnutými ve Vaší práci?

V Praze dne 11.6.2018 prof. Ing. Květa Kubátová, CSc.